

1 Jon

Bänep iron kädet kowata kowata tänpöñ kuñatta manbiñam

Manbiñam Irit ikek u kwawak ahäñkuk

¹ ✧ Manbiñam, irit kehäromi nitek unitäño mebärini yänahäk täkamäñ. Manbiñam u imaka u ba u nämo ahäñirä itkuk. Manbiñam unitä man yänirän nadäñkumäñ. U kuñarirän dapunintä kañkumäñ. Ba ketnintä imaka, injtpäñ-nadäñkumäñ.

² ✧ Irit kehäromi täño mähemi u kwawak ahäñirän kañkumäño u yänahäk täkamäñ. U Anutu Nankät itkumänöpäñ ahäñ nimiñkuko unitäño mani biñam täwet täkamäñ.

³ Tänpäkañ nin Anutu Nan ba iniken Nanaki Jesu Kristo ukät bänep kubägän terak it täkamäñ unita in nin yäpurärätkañ bok udegän kañ itna yänpäñ mani biñam täwet täkamäñ. Imaka dapunintä kañkumäñ ba jukunintä nadäñkumäño upäñ yänahänpäñ täwet täkamäñ.

⁴ ✧ Bureni-inik, bänep oret-oretnin tokñek-inik pat nimitak u inken udegän tokñek-inik pat tamiton yänpäñ mani biñam ño kudän tänpäñ tamikamäñ.

Peñyänek-kengän kuñat täkäna

5 ✧ Jesutä manbiŋam yäŋahäŋirän nadäŋkumäŋo u täwet ahäkamäŋ. Uwä ŋode; Anutu uwä penyäŋek. Uken bipmäŋ urani kubä nämoinik itak.

6 ✧ Unita nin Anutu-kät bänep kubägän täŋpeŋ kuŋat täkamäŋ yäŋ yäŋkaŋ bipmäŋ urani gänaŋ pen kuŋatnero uwä, mannin u bureni nämo, jopman yäne. Täŋkaŋ kädet bureni nämo iwatne.

7 ✧ Täŋpäkaŋ Anutu u penyäŋek unita nin penyäŋek-ken kuŋatpäŋä, äbot täŋpani notniyekät nin bämopnin-ken bänep kubägän irit ahäŋpäŋ pat täyak. Ude kuŋaritna Anutu nanaki Jesu, unitäŋo nägäritä mominin kudup ärut-paktaŋ nimik täyak.

8 ✧ Täŋpäkaŋ äma kubätä momi nämo täk täyat yäŋ yäweko uwä man bureni äma uken nämoinik parirän bänepi jop yäŋ-ikŋarek.

9 Upäŋkaŋ mominin Anutu inämiken yäŋahänawä Anututä iniken yäŋkehäromtak mani u iwatpäŋ kädet siwoŋi ŋode täŋ nimek; U mominin peŋ nimiŋpäŋ momi täŋo garok bänepnin-ken pätak u ärut-paktaŋ nimek.

10 Täŋpäkaŋ nin momi nämo täŋpani yäŋ yäŋpäŋä Anutu u jopman yäwani yäŋ yäne. Ba Anutu täŋo man siwoŋi nin bänepnin-ken nämoinik irek.

2

1 ✧ Äpetnaye nanaknaye, intä momi nämo täneŋta manbiŋam ŋo kudän täŋ tamitat. Täŋ, in momi täŋpäŋä ŋode nadäneŋ; Äma kubä Anutu inämiken nin gäarak it täyak. Uwä äma siwoŋi-inik, Jesu Kristo.

✧ 1:5: 1Ti 6:16; Jem 1:17 ✧ 1:6: 1Jo 2:4 ✧ 1:7: Jon 3:21; Ais 2:5; Hib 9:14; Rev 1:5, 7:14 ✧ 1:8: Sam 32:5; Snd 28:13 ✧ 2:1: Hib 7:25, 9:24

2 ✧ Tänpäj Kristo ini kumbuko uterak Anututä mominin peñ nimik täyak. Tänpäkañ nintänogän nämo, Jesu u komen äma kuduptagän täño momi täga ärutpak täwek.

Anututa nadänpäjä jide kuñaren?

3 Nin Anutu täño бага man nadänpäj bu-raminero uwä, eruk nininta ñode täga nadäne; Bureni, nin Anututa nadäkamañ yäj täga nadäne.

4 ✧ Tänpäkañ, äma kubätä Näk Anututa nadätat yäj yäñkañ unitäño man kädet siwoñi nämo iwareko uwä man bureni bänepi-ken nämo parirän jopman yäwek.

5-6 Täñ, äma ehutpäñ Anutu täño man kädet siwoñi iwat täkañ unita ñode täga yäne; Äma u Anututa gäripi bureni-inik nadäk täkañ. Tänpäkañ äma kubätä näk Anutu-kät kuñat täkamäk yäj yäweko uwä Kristotä kädet täga u ba u täk täñkuko udegän täñpek. Unita nin udegän tänpäjä nin kubäkubätä ñode täga nadäne; Bureni, näk Anutu-kät kuñat täkamäk yäj nadäne.

7 ✧ Nanaknaye, man kädet kodakipäj nämo täwetat. Nämoinik, uwä biñam bian nadäñkuño u ba бага man pengän nadäñkuño upäj täwetat.

8 ✧ Bureni, man kädet u biani upäñkañ kodaki. Unitäño bureni Jesu täño irit kuñat-kuñariken kwawak ahäñirän kañkuñ ba in täño irit kuñat-kuñatjinken udegän unitäño bureni kwawak ahätak. Bureni-inik, peñyäñek burenitä äbänpäj bipmäñ urani iwat kirewayäj täyak.

✧ 2:2: Jon 1:29, 11:52; Kol 1:20, 1Jo 4:10,14 ✧ 2:4: 1Jo 1:6,8

✧ 2:7: 2Jo 5-6, 1Jo 2:24, 3:11 ✧ 2:8: Jon 13:34; Rom 13:12; Jon 1:9

9 ✧ Tənpäkaŋ äma kubätä Näk penyəŋek gänaŋ kuŋat täyat yəŋ yəŋkaŋ noripak kubäta kokwawak nadənpəŋ kuŋat täyak u bipmäŋ urani-ken pen itak.

10 ✧ Təŋ, äma noriye nadəŋ yämikinik tənpəŋ bənep iron kädət iwat təkaŋ uwä Anutu təŋo penyəŋek gänaŋ kuŋat təkaŋ. Ude kuŋarirä imaka kubätä təŋpewän goret kubä täga nämo täneŋ.

11 ✧ Tənpäkaŋ äma noriyeta kokwawak nadəŋ yəpməŋ kuŋat təkaŋ uwä bipmäŋ urani gänaŋ itkaŋ. Äma udewani uwä bipmäŋ urani gänaŋ itkaŋ dapuri itpipiŋpewän kädət upəŋ kuyat yəŋ nämo nadəwän tumäk təkaŋ.

12 ✧ Unita nanaknaye, Kristo təŋo kumäk-kumäki terak Anututä momijin peŋ tamıŋkuko unita man kudän ŋo təŋ tamitat.

13 ✧ Tənpəŋ nanaye, in äma bian yəput peŋpəŋ itkukotä itak u nadəŋ imikinik tək təkaŋ unita man ŋo kudän tənpəŋ tamitat.

Ba ämawebe gubaŋnaye, in Äma Wakikät ämik tənpəŋ kehəromini yəpməŋ əpuŋo unita man ŋo kudän tənpəŋ tamitat.

Tənpəŋ nanaknaye, in Nanta nadəkaŋ unita man ŋo kudän tənpəŋ tamitat.

14 Ba nanaye, in äma bian yəput peŋpəŋ itkukotä itak unita nadəkinik tək təkaŋ unita man ŋo kudän tənpəŋ tamitat.

✧ **2:9:** 1Jo 3:10,15, 1Jo 4:20 ✧ **2:10:** Jon 11:9; Rom 14:13 ✧ **2:11:** Jon 11:10, 12:35 ✧ **2:12:** 1Ko 6:11 ✧ **2:13:** 1Jo 1:1

E, ämawebe guban naye, in Anutu täño man bänepjin-ken itinik täyak unita kehäromijin nitek itkañ. Kehäromijin nitekta Satan täño kehäromini yäpmäñ äpuño unita man ño kudän tänpäñ tamitat.

Nin kome täño gärip nämo iwatne

15 ✧ In imaka imakata komen ämawebetä gäripi nadäk täkañ udegän nämo nadäneñ. Ba gäripjin kome täño tuñum mebäri mebäri uterakgän nämo peney. Täñkañ äma kubätä kome täño irit kuñatkuñat ba tuñum unita gäripi nadäñpeñ kuñareko uwä äma unita ñode nadäne; U Anututa gäripi nämo nadäk täyak.

16 ✧ Tänpäkañ kome täño tuñum uwä ñode; Bänep biani täño nadäñ gärip, yabängärip ba nininta nadäna ärowani täktäk. Imaka kuduhtagän u kome täño biñam, Anutu Nanken nanik nämo.

17 ✧ In nadäkañ? Kome ini ba kome täño tuñum u kudup paot-inik api täneñ. Upäñkañ ämawebe Anutu täño gärip iwat täkañ uwä kadäni käronji, tärek-täreki nämo, pen api it yäpmäñ äroneñ.

Kristo täño iwan mäde ut yämine

18 ✧ Nanaknaye, kadäni pähap keräp täyak! Kadäni u keräp tañirän Kristo täño Iwan pähap api ahäwek yäñ nadäñkuñ. Eruk, mäyap ahäñkuño itkañ unita kadäni keräp täyak yäñ nadäk täkamäñ.

19 ✧ Tänpäkañ iwan uwä äbot tänpäni nin bämopnin-ken itkuñopäñ nibä kätäñpeñ kuñkuñ. Nibä kätäñpeñ kuñkuño unita ñode nadäkamäñ;

✧ **2:15:** Rom 8:7 ✧ **2:16:** Rom 13:14; Jem 4:16, 1Pi 2:11 ✧ **2:17:** Mat 7:21, 1Ko 7:31 ✧ **2:18:** 1Pi 4:7; Mat 24:5,24, 2Jo 7 ✧ **2:19:** Apos 20:30, 1Ko 11:19

Uwä ninkät nanik nämo. Ninkät nanik bureni-inik tänpän yäwänäku, äma uwä ninkät pen itkäne. Upänkañ kuñkuño unita ñode niwoñärek täkañ; U ninkät nanik nämo.

20 ✧ Tänpäkañ iron, Kudupi Ämatä tamiñkuko u inken itak unita in kudup man bureni nadäk täkañ.

21 Manbiñam ñowä man bureni täño mebäri täwetpäñ täwoñärekta nämo kudän täñ tamitat. Nämo, in man bureni nadäwä tärewäpäñ man burenitä jopman nämo pewän ahäk täkañ yäñ nadäk täkañ.

22 ✧ Eruk, jop manman yäwani u netä? Jop manman yäwani uwä man ñode yäk täkañ; Jesu u äma Anututä bian iwoyänkuko wäpi Kristo u nämo yäñ yäk täkañ. Äma man ude yäwani uwä Anutu ba Jesu Kristota mäde ut yämik täkañ. U Kristo täño iwan ubayän.

23 ✧ Bureni-inik! Äma Nanakita mäde ut imik täkañ uwä Nani Anututa udegän täk täkañ. Täñ, äma Nanakita nadäkinik täk täkañ uwä Nani Anututa udegän nadäk täkañ.

24 Unita man bian nadänkuño u pen iyap tañpäñ inñit täkot. In man bian nadänkuño ugän iwaräwä kadäni kadäni Anutu Nanak ba Nan inkät kentänpäñ api kuñatneñ.

25 ✧ Tänpäkañ Kristotä imaka nimikta yänkehäromtak man yänkuko uwä ñode; Irit kehäromi api tamet yäñ yänkuk.

✧ 2:20: 1Ko 2:15, 1Jo 2:27 ✧ 2:22: 1Jo 4:3, 2Jo 7 ✧ 2:23: Jon 5:23, 15:23, 1Jo 4:15, 5:1, 2Jo 9 ✧ 2:25: Jon 3:15, 6:40

26 Notnaye, äma ätutä in bänep nadäk-nadäkjin putäreкта jopman täwet täkaŋ unita manbinam ŋo kudän tänpäŋ tamitat.

27 ✧ Ude täŋ tamik täkaŋ upäŋkaŋ Kristotä in Munapikpäŋ piŋ tabatkuk. Piŋ tabatkuko uwä inken pen irirän in nadäk-nadäk tägata nämo wäyäkŋek täkaŋ. Nämo, Munapiktä ini imaka kudup täwetpäŋ täwoŋärek täyak. Tänpäŋ man täwetpäŋ täwoŋärek täyak uwä jopi kubä nämo, bureniŋän. Unita Munapiktä täwetpäŋ täwoŋärek täyak udegän in Kristokät kentänpäŋ kuŋat täkot.

Anutu täŋo nanakiye bureni

28 ✧ Unita nanaknaye, äneŋi täwera nadäwut; In Kristo-kät kentänpäŋ kuŋat täkot. Udegän täŋ yäpmäŋ kuŋtängän Kristo kwawak ahäwayäŋ täyak-ken uken nin umun nämo api täne. Nämoinik, nin inamiken mäyäk ba nadäwätäk kubä nämo api täne.

29 ✧ Täŋpakaŋ in ŋode nadäk täkaŋ; Kristo u siwoŋi-inik. Ude nadäk täkaŋ unita ŋode imaka nadäk täkaŋ; Ämawebe mani buraminpäŋ siwoŋi kuŋat täkaŋ uwä Anututä bäyaŋ yepmaŋpani.

3

1 ✧ Wisiknin! Nantä ninta nadäŋ nimiŋkuko u inide kubä! U nadäŋ nimikinik tänpäŋ wäpnin Nanaknaye yäŋ niwerani. Bureni-inik, nin unitäŋo nanakiye-inik itkamäŋ. Upäŋkaŋ komen ämatä Anututa nämo nadäk täkaŋ unita ninta udegän nämo nadäwä tärek täkaŋ.

✧ 2:27: Jon 16:13 ✧ 2:28: 1Jo 3:2, 4:17 ✧ 2:29: 1Jo 3:7,10

✧ 3:1: Jon 1:12-13; Jon 16:3

2 ✧ Notnaye, nin apiŋo Anutu täŋo ironjiniye bureni itkamänj upänkaŋ kämiwä jide api äworenpanj itne yän ket nämo nadäk takamänj. Upänkaŋ nŋode nadäk takamänj; Kristotä kwawak ahäwayänj täko uken nin ini bumik api äworene. Bureni-inik, kadäni uken Jesu u jidewanipänj kwawakinik api kaŋpänj nadäne.

3 Täŋpänj ämawebe Kristota itsämäk täkaŋ uwä, kädet wakiwaki täŋo garok mäde ut iminpanj pakigän kuŋat täkaŋ, Kristotä paki, kuräki-inik it täyak ude.

4 Ämawebe momi täk täkaŋ uwä, Anututa ärowani täŋ imik täkaŋ. Bureni, momi täktäktä Anutu täŋo бага man irepmit täyak. Ba nŋode imaka nadäk täkaŋ; Kristo u mominin ärut täŋpä kukta äpuk.

5 ✧ Täŋpäkaŋ Kristo ini, momi kubä nämo.

6 ✧ Unita ämawebe Kristo-kät kentänpanj kuŋat täkaŋ uwä momi täŋo kädet gwäk piminpanj nämo iwat täkaŋ. Äma kubätä gwäk piminpanj momi täkgän täkgän täŋpayänj täko unita nŋode yäne; U Kristo nämo kak täyak ba unita nämo nadäk täyak yän nadäne.

7 ✧ Unita nanaknaye, äma kubätä yän-täknatpanj kädet goret kubä terak tämagureko unita watä ket itneŋ. Kristo u siwonji-inik, unita Kristo ude kaŋ itnayänj nadänpanjä kädet siwonjigän iwatneŋ.

8 ✧ Täŋpäkaŋ yäput penpanj äma waki Satantä momi täŋkukotä pen täŋ yäpmänj äbatak. Unita äma gwäk piminpanj momi täk täkaŋ uwä Satan täŋo nägät moräk. Upänkaŋ Anutu täŋo nanaki u

✧ 3:2: 2Ko 3:18; Plp 3:21 ✧ 3:5: 2Ko 5:21, 1Pi 2:22-24, 1Jo 2:2

✧ 3:6: Rom 6:1-2,14, 1Jo 3:9 ✧ 3:7: 1Jo 2:29 ✧ 3:8: Jon 8:44

mebäri ɲodeta äpuk; Satantä epän waki täk täyak u peɲ awähutta äpuk.

9 ✧ Täɲpäkaɲ Anutu täɲo nanakiye bureni uwä momi täkgän täkgän nämo täk täkaɲ. Nämo inik, Anututä iniken mebäri äma ude wani bänepi-ken pewän ahäɲirän Anutu täɲo nanakiye bureni ahäɲkuɲo unita momi kädet täga nämo iwatneɲ.

10 Unita äma netätä Anutu täɲo nanakiye bureni ude itkaɲ ba netätä Satan täɲo nanakiye ude itkaɲ yäɲ nadäna yäɲpäɲ ɲode yabäɲpäɲ-nadäneɲ; Äma kädet siwoɲi nämo iwat täkaɲ uwä Anututa biɲam nämo. Ba äma äbot täɲpani ätuta iron kädet nämo täɲ yämik täkaɲ uwä Anutu täɲo nanakiye nämo.

Iron kädet bureni täɲo man

11 ✧ Manbiɲam bian-inik nadäɲkuɲo uwä ɲode; Nin iron kowata kowata täne.

12 ✧ Ude täɲkaɲ Ken täɲo kädet nämo iwatne. Ken uwä äma wakita biɲam itpäɲ iniken noripaki-inik kumäɲ-kumäɲ utkuk. Kentä noripaki mebäri imata utkuk? Uwä ɲode; Ken u täktäki waki. Täɲpäkaɲ noripaki täɲo täktäki uwä siwoɲi.

13 ✧ Unita notnaye, komen ämatä iwan täɲ tamirä nadäwätäk täɲpäɲ nämo kikuɲutneɲ. Imata, u iron kädet nämo iwat täkaɲ unita.

14 ✧ Upäɲkaɲ nin äbot täɲpani notniye nadäɲ yämikinik täk täkamäɲ unita bureni ɲode nadäk täkamäɲ; Nin kumäɲ-kumäɲ kädet irepmitpäɲ iritta biɲam täkamäɲ. Täɲpäkaɲ äma iron kädet nämo iwat täkaɲ uwä kumäkta biɲam pen itkaɲ.

✧ **3:9:** 1Jo 5:18 ✧ **3:11:** Jon 13:34 ✧ **3:12:** Stt 4:8 ✧ **3:13:** Mat 5:11-12; Jon 5:18-19 ✧ **3:14:** Jon 5:24, 1Jo 2:11; Mat 5:21-22

15 ✧ Bureni-inik! Äma noripakta kokwawak tänpəŋ kuŋat täkaŋ uwä Anutu iŋamiken äma kumäŋ-kumäŋ däpani ude it täkaŋ. Tänpäŋ äma udewanita ɲode nadäkamäŋ; Äma kumäŋ-kumäŋ däpmäk täkaŋ uwä irit kehäromita biŋam nämo.

16 ✧ Iron kädet bureni uwä ɲode kaŋpäŋ nadäk täkamäŋ; Kristotä ninta yänpäŋ komi nadäktä nadäwätäk nämo tänpäŋ iniken gupi iniŋ kireŋkuk. Ude täŋ nimiŋkuko unita nin udegän äbot täŋpani notniyeta yänpäŋ gupnin iniŋ kirekta nämo bitnäne.

17 ✧ Unita äma tuŋum ikektä äbot täŋpani noripaki kubä imaka u ba unita wäyäkŋeŋirän kaŋkaŋ butewaki nadänpäŋ nämo täŋkentäŋ imeko uwä jide tänpäŋ bänep iron Anutu-ken nanik bänepna-ken itak yäŋ nadäwek?

18 ✧ Unita nanaknaye, nin notniyeta nadäkinik täkamäŋ yäŋ menin-tägän jop nämo yäne. Nämoinik, nin bureni-inik nadäŋ yämiŋpäŋ iron bureni u kwawak pena ahäneŋ.

19 Ude täŋkaŋ nininta ɲode täga nadäne; Nin man bureni-iniktä bäyaŋ nipmaŋpani yäŋ nadäne. Ude nadäŋkaŋ Anutu iŋamiken täŋjumun-umun terak nämo kuŋatne. Nämoinik, bänepnintä bätakigän itpäŋ Anutu iŋamiken säkgämän kuŋatne.

20 Unita bänepnin kubäkubätä Anutu iŋamiken goret täyan yäŋ niweräwä ɲode nadäne; Anutu imaka kudup nadäwän tärewani unitä bänepnin täŋo nadäk-nadäk nadäwän tärek täkaŋ.

21 ✧ Tänpäkaŋ bänepnin kubäkubätä goret täyan

yäñ nämo niweräwä Anutu in'amiken nadäwätäk ikek nämo, täga kuñatne.

22 ✧ Ude täñkañ mani buramiñpäñ gäripini iwat täkamäñ unita imaka kubäta yäñapiñitna nadäñ nimik täyak.

23 ✧ Täñpäñ man miñi niwet täyak uwä ñode; Nanaki Jesu Kristo unita nadäñ imikinik täñpäñ iron kowata kowata täneñ, peñ niwetkuko udegän.

24 ✧ Täñpäkañ ämawebe mani buramik täkañ uwä Anutu-kät kowat kwasikorän täñpäñ kuñat täkañ. Täñkañ nin udegän täñitna Munapik Anututä peñ nimiñkuko unitä ñode niwoñärek täyak; Anutu ninkät kentäñpäñ itkamäñ.

4

Profet jopi-jopita watä ket itnen

1 ✧ Notnaye, äma ätutä Anutu wäpi terak man u ba u yäñahäñpäñ täwet täkañ u bäräñeñ bureni yäñ nämo nadäneñ. Nämoinik, man u Anutu-ken nanik ba kubäken nanik yäñ nadäkta ket yäñpäñ-nadäneñ. Nadäkañ? Apiño, profet jopi-jopi komeni komeni kudup it morekañ. Unita man bureni ba man jopi niwetkañ yäñ ket nadäna yäñpäñä ñode nadäneñ;

2 ✧ Äma ätutä man bureni ñode yäk täkañ; Jesu Kristo, Anututä ämawebeniye täñkentäñ yämikta bian iwoyäñkuko u äma äworeñpäñ kome terak kuñatkuk. Eruk, äma man ude yäñahäk täkañ uwä Anutu-ken nanik, Anutu täño Munapik ikek yäñ nadäneñ.

✧ 3:22: Mat 21:22 ✧ 3:23: Jon 6:29, 13:34 ✧ 3:24: Rom 8:9, 1Jo 4:13 ✧ 4:1: Mat 7:15, 1Jo 2:18, 2Jo 7, 1Te 5:21 ✧ 4:2: 1Ko 12:3

3 ✧ Täñ, äma Jesuta ude nämo yäk täkañ uwä Anutu-ken nanik nämo, Munapik bureni ikek nämo. Nämo inik, äma udewanitä man yäñahäk täkañ uwä Kristo täño Iwan unitäño nadäk-nadäki ugänpäñ yäñahäk täkañ. Täñpäkañ Kristo täño Iwan u api ahäneñ yäñ mani biñam bian nadäñkuño uwä kome terak ño uku ahäñkuño itkañ.

4 ✧ Nanaknaye, in Anututa biñam täñpäñ bänepjin täñkehärom täñpäñ profet jopi-jopi u nämo nadäñ yämiñpäñ yärepmitpäñ itkañ. Imata, Munapik inken itak unitäño kehärominitä komen äma täño mähe mi, äma waki unitäño kehäromini irepmitak.

5 ✧ Täñpäkañ profet jopi-jopi uwä kometa biñam unita mani uwä kome terakta biñamgän. Mebäri unita komen ämatä juku penpäñ mani nadäk täkañ.

6 ✧ Upäñkañ ninäwä Anutu-ken nanik unita ämawebe Anututa nadäkinik täk täkañ uwä man-nin nadäñ nimik täkañ. Täñ, äma Anututa biñam nämo itkañ uwä mannin nämo nadäñ nimik täkañ. Mebäri uterak äma man niwetta äbäk täkañ unitäño bänep nadäk-nadäki täga yäpmäñ danine. Äma udewanitä nintäño man nadäñ nimineño uwä man bureni yäñahäwani yäñ nadäne. Täñ, nintäño man nämo nadäñ nimineño uwä man jop manman yäwani yäñ nadäne.

Iron kädet bureni u Anutu-ken nanik

7 ✧ Notnaye, bänep iron kädet bureni-inik u Anutu-ken nanik unita äbot täñpani ämawebe in bänep iron kowata kowata täñpen kuñatneñ. Ämawebe bänep iron kädet bureni iwat täkañ uwä

✧ 4:3: 1Jo 2:18, 2Jo 7 ✧ 4:4: Mat 12:29, 1Jo 5:4-5 ✧ 4:5: Jon 15:19 ✧ 4:6: Jon 8:47 ✧ 4:7: 1Jo 2:29

Anututä bäyaŋ yepmaŋpani ba Anutu täŋo mebäri nadäkaŋ.

8 ✧ Anutu ini bänep iron mähe mi unita ŋode nadäne; Äma bänep ironi nämo uwä Anututa bureni nämo nadäkaŋ.

9 ✧ Täŋpäkaŋ Anututä bänep ironi kwawak niwoŋäreŋkuko uwä ŋode; Nanaki Jesu uterak irit kehäromita biŋam täŋput yäŋ nadäŋpäŋ Nanaki tepi kubägän kome terak ŋo tewän äpuk.

10 ✧ Bureni-inik, bänep iron täŋo mebäri-inik uwä ŋode; Nintäjukun Anututa nadäŋ imikinik nämo täŋkumäŋ. Nämo! Anututä jukun ninta nadäŋ nimikinik täŋpäŋ mominin ärut täŋpän kukta nadäŋpäŋ Nanaki iniŋ kireŋkuk.

11 ✧ Notnaye, bureni, Anututä iron pähap ude täŋ nimiŋkuko unita äbot täŋpani notniyeta udegän nadäŋ yämikinik täne.

12 ✧ Nadäkaŋ? Äma kubätä Anutu nämoinik kaŋkuko upäŋkaŋ nin notniye kowat nadäŋ imän täk täkamäŋ unitä kwawak ŋode niwoŋäretak; Anutu u ninkät itkamäŋ, ba Anutu-ken nanik bänep iron kädet bureni-inik u ninken itinik täyak.

13 ✧ Anututä iniken Munapiki nimiŋkuko uterak bureni ŋode nadäkamäŋ; Anutu ninkät irirän nin udegän Anutu-kät it täkamäŋ.

14 ✧ Täŋpäkaŋ Nanintä komen ämawebe yäpätägakta Nanaki iniŋ kireŋkuko u kaŋkumäŋ. Kaŋkumäŋo unita mani biŋam u yäŋhäk täkamäŋ.

✧ 4:8: 1Jo 4:16 ✧ 4:9: Jon 3:16 ✧ 4:10: Rom 5:8-10, 1Jo 2:2
 ✧ 4:11: Mat 18:33 ✧ 4:12: Jon 1:18, 1Jo 2:5-6 ✧ 4:13: 2Ko 1:22,
 1Jo 3:24 ✧ 4:14: Jon 3:17

15 ✧ Unita ämawebe nadäkinikitä Jesu u Anutu täño Nanaki yäj nadänpäj yänahäk täkañ unita ñode nadäk takamäj; Anututä ämawebe ukät irirän ämawebe u udegän Anutu-kät it täkañ.

16 ✧ Tänpäkañ Anututä ninta nadäj nimikinik täk täyak u bureni-inik yäj nadänpäj bänepnin täñkehäromtak takamäj.

Bureni-inik, Anutu u bänep iron kädet täño mäheми. Unita ämawebe bänep iron kädet bureni u iwat täkañ uwä Anutu-kät it takamäj yäj nadäneñ. Ba Anututä ninkät itinik täk täyak yäj nadäneñ.

17 ✧ Nadäkañ? Anututä bänep iron käderi bänepnin-ken pewän ahäk täyak u injit-inik tänpäjä kowata yäpmäk-yäpmäk kadäni pähap uken Anutu injamiken nadäwätäk ikek nämo täga api itne. U mebäri ñodeta; Kome terak ñoken Jesu täño kädet kuroñ iwat takamäj unita.

18 Tänpäkañ Anutu täño bänep iron kädet tokneñpäj pat täyak-ken umun kubä nämo itak. Imata, bänep iron kädet säkgämän unitä umun iwat kirek täyak. Upänkañ umun täño mebäri uwä ñode; Kowata waki käwep api kañ-ahäwet yäj nadäk täkañ unitä tänpewän umun pähap nadäk täkañ. Unita ñode nadäkamäj; Äma umun ude täk täkañ uwä Anutu täño bänep iron kädet bänepi-ken pat imikinik nämo täyak. Nämoink!

19 Tänpäkañ iron kädet iwat takamäj u mebäri ñodeta iwat takamäj; Anututä jukun nadäj nimikinik täñkuko unita.

20 Unita äma kubätä Näk Anututa gäripi-inik nadätat yäj nadänkañ noriyeta kokwawak

nadänpän kuŋat täyak uwä jopman yäwani. Noripak dapuritä käwani unita gäripi nämo nadänkaŋ jide tänpän Anutu dapuritä nämo käwani unita gäripi nadäwek? Nämoinik!

21 ✧ Tänpäkaŋ Jesutä jukuman ɲode niniŋkuk; Äma kubätä Anututa gäripi nadänpänä äbot tänpäni noriyeta udegän nadän yämek.

5

Anutu täño nanakita nadän imikinik man

1 ✧ Ämawebe Jesu u äma Anututä ämawebeniye täŋkentähta bian iwoyäwani wäpi Kristo ubayän nadäkinik ude täk täkaŋ uwä Anutu täño nanakiye bureni, Anututä ini bäyawani. Unita ämawebe Anutu Nanta gäripi nadäk täkaŋ uwä Nan täño nanakiyeta udegän gäripi nadän yämik täkaŋ.

2 Täŋkaŋ nin Anutu täño nanakiyeta gäripi nadäk täkamän yän jop täga nämo yäne. Nämo, Anututa gäripi nadänpän mani buraminero uyaku ude täga yäne.

3 ✧ Bureni, Anututa gäripi nadänpänä, mani buramine. Täŋkaŋ nintä Anutu täño jukumani u täga iwatnaŋi. U bäräpi nämo.

4 ✧ Unitäño mebäri ɲode; Ämawebe Anutu täño nanakiye bureni-inik itkaŋ u kuduptagän kome täño kehäromi yäpmän äpähta kehäromi nitek itkaŋ. Täŋkaŋ kehäromi uwä nadäkiniknin. Unitä kome täño kehäromi yäpmän äpäk täkamän.

✧ **4:21:** Mat 5:44-45; Mak 12:29-31 ✧ **5:1:** 1Jo 4:15 ✧ **5:3:** Jon 14:15,23-24, 2Jo 6; Mat 11:30 ✧ **5:4:** Jon 16:33

5 ✧ Eruk, netätä kome täño kehäromi täga yäpmän äpneñ? Ämawebe Jesu u Anutu täño Nanaki yän nadäkinik ude täk täkañ u.

6 ✧ Jesu Kristo uwä äma, ume ba nägät ikek äbuko u. Ume nikekgän nämo äbuk. Ume ba nägät ikek unitä äbuk. Ude täñirän Munapik, man bureni yänahäwani unitä Man u bureni yän yänpäñ yänahäk täyak.

7 Ude unita imaka yaräkubätä Jesu täño mebäri yänahäk täkañ.

8 ✧ Yaräkubä uwä ñode; Munapik ini, ume, ba nägät. Täñpäkañ yaräkubä uwä yänmeham-meham tañpäñ Jesu täño mebärini kubägän yänahäk täkañ.

9 ✧ Täñpäkañ ämatä man yänirä nadäñ yämik täkañ. Upänkañ Anutu u Anutu unita man bureni yänahäk täyak. Täñkañ man bureni uwä äma täño man irepmit morek täyak. Man bureni u Nanakita yänahäk täyak.

10 ✧ Unita äma Anutu täño Nanakita nadäkinik täk täkañ uwä man bureni, Anututä yänahäk täyak u bänepi-ken itinik täk täyak. Täñ, äma, Anutu täño man unita nadäkinik nämo täk täkañ uwä Anutu uwä jopman yäwani yän nadäk täkañ.

11 Täñkañ man bureni uwä ñode; Anututä irit kehäromita biñam nipmanpäñ itkamän. Täñpäkañ irit kehäromi unitäño mähemi u Nanaki ubayän.

12 ✧ Ämawebe Nanaki-kät kwasikotpäñ kuñat täkañ uwä irit kehäromita biñam täk täkañ. Täñ, ämawebe Nanaki-kät nämo kwasikotpäñ kuñat

✧ 5:5: Rom 8:37, 1Jo 4:4 ✧ 5:6: Jon 1:29-34 ✧ 5:8: Jon 15:26

✧ 5:9: Jon 5:32-37; Jon 8:18 ✧ 5:10: Gal 4:6 ✧ 5:12: Jon 3:36

täkaŋ uwä irit kehäromita biŋam nämo täk täkaŋ.
Nämoinik!

Jukuman ätu

¹³ ✧ Ämawebe Anutu täŋo Nanakita nadäkinik täk täkaŋ, inta man kudän ŋo mebäri ŋodeta kudän täŋpäŋ tamitat; Inä irit kehäromita biŋam täkamäŋ yäŋ nadäwut yäŋpäŋ manbiŋam ŋo kudän täŋpäŋ tamitat.

¹⁴ ✧ Täŋpäkaŋ nin ŋode nadäkamäŋ; Nin imaka Anututä gäripi nadäk täyak unita yäŋapinawä, u bureni api nadäŋ nimek. Ude nadäk täkamäŋ unita Anutu dubiniken kuŋkaŋ imaka kubä yäŋapikta nämo umuntäne.

¹⁵ Nämo! Kadäni kadäni yäŋapiŋitna nadäŋ nimik täyak. Unita ŋode bureni nadäkamäŋ; Imaka u ba unita yäŋapik täkamäŋ uwä bureni nimik täyak.

¹⁶ ✧ Täŋpäkaŋ gäk äbot täŋpani notkapak kubätä momi kumäkta biŋam ikek nämo udewani täŋjirän kaŋpäŋä täŋkentäŋ imikta Anutu-ken yäŋapiwen. Yäŋapiŋiri Anututä momini peŋ imiŋpäŋ irit säkgämän imek. Äma momi geŋita biŋam nimek udewani täk täkaŋ unita nämo yäyat. Nadäkaŋ? Momi kumäkta biŋam ikek kubägän itak unita äma momi u täŋpani täŋkentäŋ imikta Anutu-ken nämo yäŋapiwen.

¹⁷ Kädet wakiwaki u kudup momi ubayäŋ. Täŋ, momi ätu kumäkta biŋam nimek nämo.

¹⁸ ✧ Nin ŋode nadäkamäŋ; Anutu täŋo nanakiye burenitä gwäk pimiŋpäŋ momi nämo täk täkaŋ. Nämoinik, Anutu täŋo Nanaki Jesutä watäni it

✧ **5:13:** Jon 20:31 ✧ **5:14:** Jon 14:13, 16:23, 1Jo 3:21-22 ✧ **5:16:** Mat 12:31 ✧ **5:18:** 1Jo 3:9; Jon 17:5

yämiñirän Tänpäwak Mähemitä äma u täga nämo däpek.

¹⁹ ✧ Tänpäwak Mähemitä kome pähap ɲo kañiwat täyak upäñkañ ninä Anututa biñam bureni itkamäñ yäñ nadäk täkamäñ.

²⁰ ✧ Täñkañ ɲode nadäk täkamäñ; Anutu täño Nanakitä äbä nadäk-nadäknin täño yäma dät nimiñkuko unita Anutu Bureni-inik it nimitak yäñ nadäk täkamäñ. Täñpäñ Anutu Bureni ba Nanaki Jesu Kristo-kät kwasikotpäñ kuñat täkamäñ. Uwä Anutu Bureni-inik, Irit Tärek-täreki nämo unitäño mähemi.

²¹ ✧ Unita nanaknaye, in anutu jopita mäde ut yämiñpäñ yabäñ umuntañ päñku injingän it täkot. Ugän.

Tuma-Irumu
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Tuma-Irumu Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela Olpela Testamen long
long tokples Tuma-Irumu long Niugini

copyright © 1997, 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuma-Irumu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files dated 3 May 2025

914cbf46-f59a-54d1-b209-0f763534edb5